ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)
Πληροφορίες: Μ. Κουτσοπούλου, Αμ. Λαγουδάκη
Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215185, 2106783677
e-mail : diefpar@ika.gr, dasika@ika.gr

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 2. 6 . 2014

Αριθ. Πρωτ. Σ78/10

ΕΠΕΙΓΟΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

ΠΡΟΣ:

Όλα τα Υποκαταστήματα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.
Δ/νση Λειτουργίας & Υποστήριξης Εφαρμογών
Τμήμα Εθνικών Μητρώων Συντάξεων
Απονομών & Πληρωμών
Λαγουμιτζή 40, Τ.Κ. 11745 Αθήνα
2. Διεύθυνση Εκμετάλλευσης
Τμήμα Παραγωγής και Διακίνησης Αναφορών
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα
3. Ο.Π.Σ.
Επιχειρησιακή Ομάδα Παροχών
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα
4. ΕΤΕΑ
Πειραιώς 9-11, Τ.Κ. 10552 Αθήνα
5. Προς όλους τους υπαλλήλους των υπηρεσιών συντάξεων

ΘΕΜΑΤΑ: «Απασχόληση συνταξιούχων. 1. Κοινοποίηση οδηγιών του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998 περί ταυτόχρονης λήψης μισθού και σύνταξης μετά την ισχύ του Ν. 4151/2013.
2. Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 16 του Ν.3863/2010 όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 8 παρ. 14 του Ν. 2592/98.»

Ι. α. Σας κοινοποιούμε το με αρ. πρωτ. Φ80000/οικ.25651/877/2.10.2013 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (ΑΔΑ: ΒΛΛΟΛ-ΜΡΔ) σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998 περί ταυτόχρονης λήψης μισθού και σύνταξης μετά την ισχύ του Ν. 4151/2013 προς ενημέρωση και εφαρμογή.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα σε αυτό, **από 1.1.2013 οι συνταξιούχοι του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα που λαμβάνουν σύνταξη από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και κατέχουν θέση αιρετού οργάνου των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998, δηλαδή το συνολικό ποσό σύνταξης υπόκειται σε μείωση κατά 70%.**

Επίσης, **από 1.1.2013** στον ίδιο περιορισμό της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998 υπόκεινται και οι συντάξεις που καταβάλλονται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σε συνταξιούχους του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα οι οποίοι **κατέχουν θέση βουλευτή**.

β) Υπενθυμίζεται ότι οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος των φορέων κύριας ασφάλισης, οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει τον περισσότερο χρόνο ασφάλισής τους στον **ιδιωτικό τομέα**, οι οποίοι καταλαμβάνουν θέσεις ως αιρετά όργανα ΟΤΑ, διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι, αντιπρόεδροι και μέλη συλλογικών οργάνων διοίκησης Ν.Π.Δ.Δ., πρόεδροι, αντιπρόεδροι και μέλη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι και τα μέλη διοικητικών συμβουλίων, καθώς και τα λοιπά πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010 καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, όπως ισχύουν (εγκ. 16/2011).

γ) Στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 92 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 3 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 256^{α}/31.12.2012 και κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4147/2013 και σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 93 του Ν. 3852/2010 οι συνταξιούχοι που δικαιούνται την προβλεπόμενη από την εν λόγω διάταξη αντιμισθία με την ιδιότητά τους ως δημάρχων, αντιδημάρχων, προέδρων δημοτικών συμβουλίων κ.λ.π. έχουν δικαίωμα επιλογής μεταξύ της είσπραξης της αντιμισθίας και παραίτησης από αυτή, προκειμένου να συνεχίσουν να λαμβάνουν τη σύνταξή τους χωρίς μείωση, σε συνδυασμό με τις οικείες διατάξεις περί εργαζόμενων συνταξιούχων. Επομένως, για τα αιρετά όργανα της παρ. 1 του άρθρου 93 του Ν. 3852/2010 που επιλέγουν με βάση τις ανωτέρω διατάξεις να παραιτηθούν της αντιμισθίας, από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και μετά δεν εφαρμόζονται οι κατά περίπτωση προβλεπόμενοι περιορισμοί του ποσού της σύνταξης που ισχύουν για εργαζόμενους συνταξιούχους, δεδομένου ότι δεν υφίσταται ουσιαστικά αμοιβή του προσώπου αυτού ως αιρετού οργάνου (σχετ. το με αρ. πρωτ. Φ10043/35663/1226/14.2.2014 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Ωστόσο, επειδή υφίσταται διάκριση ως προς το εν λόγω δικαίωμα επιλογής ανάλογα με τον πληθυσμό της περιοχής εξουσίας του αιρετού οργάνου, συνιστούμε ειδικά ως προς το ζήτημα αυτό να απευθύνεσθε για επιβεβαίωση στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ της Γενικής Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών (Σταδίου 27, Τ.Κ. 10183 Αθήνα).

ΙΙ. Με αφορμή ερωτήσεις των υπηρεσιών συντάξεων των Υποκαταστημάτων μας περί απασχόλησης συνταξιούχων διευκρινίζουμε τα ακόλουθα ειδικά ως προς τα θέματα που αφορούν:

α) το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει για τα πρόσωπα που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρο 16 του ν. 3863/2010, ως προς τις επιπτώσεις στη σύνταξη και την αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης μετά τη συνταξιοδότηση,

β) το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους εργαζόμενους συνταξιούχους που προέρχονται από υπηρεσία στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι οποίοι, μετά τη συνταξιοδότησή τους, συνεχίζουν να απασχολούνται στους τομείς αυτούς με άλλη επαγγελματική σχέση,

γ) τους περιορισμούς που πρέπει να εφαρμοστούν στο ποσό της σύνταξης των συνταξιούχων οι οποίοι, μετά τη συνταξιοδότησή τους, απασχολούνται τόσο ως μισθωτοί, όσο και ως ελεύθεροι επαγγελματίες,

Α. Εργαζόμενοι συνταξιούχοι λόγω γήρατος που ανήκουν στις εξαιρούμενες κατηγορίες

1. Είναι γνωστό ότι οι διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010 από 1.1.2014 έχουν καθολική εφαρμογή σε όλους τους εργαζόμενους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα (παρ. 2), δηλαδή τόσο σε εκείνους που καταλαμβάνονταν από 15.7.2010 και εξής από τις διατάξεις του νόμου αυτού όσο και σε εκείνους που καταλαμβάνονταν μέχρι 31.12.2012 από τις προϊσχύουσες ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/99, όπως ίσχυε μέχρι την 14.7.2010.

Με τα άρθρα 63 του Ν. 2676/99, 16 του Ν. 3863/2010 και 42 παρ. 1 του Ν. 3996/2011 προβλέφθηκαν κατηγορίες εργαζόμενων συνταξιούχων που εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις των δύο πρώτων διατάξεων. Οι εξαιρούμενες κατηγορίες είναι οι εξής:

α) κατά το άρθρο 63 του Ν. 2676/99

- οι επιζώντες σύζυγοι
- οι αυτοτελώς απασχολούμενοι
- οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ
- οι πολύτεκνοι, των οποίων το ένα τουλάχιστον παιδί είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία
- οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν πολεμική σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος
- οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν σύνταξη με ειδικές διατάξεις νόμων (1897/90, 1977/91)
- τα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Κανονισμών ΕΟΚ 1408/71 και 574/72, όπως ισχύουν, καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας
- κατ' ερμηνεία, οι συνταξιούχοι του Δημοσίου, του ΝΑΤ και των επικουρικών Ταμείων

β) σύμφωνα με την περ. 6 της παρ.1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010

- οι επιζώντες σύζυγοι
- οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ
- οι πολύτεκνοι, των οποίων το ένα τουλάχιστον τέκνο είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία

- τα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Κοινοτικών Κανονισμών και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας
- τα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 6-9 του Ν. 3185/2003 (ιπτάμενοι χειριστές καθώς και ιπτάμενοι συνοδοί και φροντιστές της Ολυμπιακής Αεροπορίας και Ολυμπιακής Αεροπλοΐας), μέχρι τη συμπλήρωση του 55 έτους της ηλικίας τους.

γ) <u>κατά το άρθρο 42 παρ. 1 του Ν. 3996/2011</u>

Οι εξαιρούμενες κατηγορίες του άρθρου 42 παρ. 1 του Ν. 3996/2011 είναι οι εξής:

i. οι συνταξιοδοτούμενοι με τις διατάξεις του Ν. 612/1977 (τυφλοί ασφ/νοι) καθώς και με όλες τις διατάξεις οι οποίες παραπέμπουν σε αυτές, δηλαδή:

- οι παραπληγικοί-τετραπληγικοί (άρθρο 40 παρ. 8 του Ν. 1902/90)
- οι πάσχοντες από μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία (άρθρο 16 παρ. 3 του Ν. 2227/94)
- οι πάσχοντες από νεφρική ανεπάρκεια (άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 3075/2002 και άρθρο 5 παρ. 3 Ν. 3232/2004)
- οι πάσχοντες από αιμορροφιλία τύπου Α ή Β καθώς και εκείνοι που έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση συμπαγών οργάνων (άρθρο 5 παρ.1 του Ν. 3232/2004)
- οι πάσχοντες από σκλήρυνση κατά πλάκας, υποβληθέντες σε μεταμόσχευση μυελού των οστών καθώς και όσοι έχουν υποστεί ακρωτηριασμούς στα άνω και κάτω άκρα άρθρο 61 παρ. 4 του Ν. 3518/2006)
- οι πάσχοντες από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή (παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν. 3996/2011)

ii) οι επιδοματούχοι του εξωιδρυματικού επιδόματος (άρθρου 42 του Ν. 1140/1981, όπως ισχύει).

Με την ευκαιρία, επισημαίνεται ότι στην εγκ. 35/2013 εκ παραδρομής δεν είχε αναφερθεί η <u>εξαιρούμενη κατηγορία</u> των ασφαλισμένων οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν με τις διατάξεις του Ν. 612/77, όπως ισχύουν για την κατηγορία αυτή με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν. 3996/2011 (εγκ. 69/2011), δηλαδή <u>των πασχόντων από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%</u>.

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 63 του Ν. 2676/99 καθορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης των εργαζόμενων συνταξιούχων που εμπίπτουν στις διατάξεις αυτές. Σύμφωνα δε με την ερμηνευτική εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με αρ. πρωτ. Φ9/οικ.2289/27.12.2000, <u>ως προς την αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης των **εξαιρούμενων** κατηγοριών της εν λόγω διάταξης εξακολουθούν να **εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις** του οικείου ασφαλιστικού οργανισμού</u>.

Εξάλλου, **στην περ. 3 της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010** ορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης των απασχολούμενων συνταξιούχων που **εμπίπτουν** στις εν λόγω διατάξεις, είτε για την προσαύξηση της σύνταξής τους είτε για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Διευκρινίζουμε δε περαιτέρω ότι η πρόβλεψη της παραγράφου 7 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παρ. 1 του Ν. 3863/2010 και την παρ. 3 του

άρθρου 42 του Ν. 3996/2011, για κατάργηση κάθε διάταξης που ρυθμίζει το θέμα διαφορετικά, αφορά στις κατηγορίες των απασχολούμενων συνταξιούχων οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16, παρ. 1, του Ν. 3863/2010 και όχι στις κατηγορίες των απασχολούμενων συνταξιούχων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής τους.

3. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα, διευκρινίζουμε ότι **για τις κατηγορίες συνταξιούχων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 2676/1999, όπως ισχύει** μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 16, παρ. 1, του ν. 3863/2010, τόσο ως προς τις επιπτώσεις στη σύνταξη όσο και ως προς τον τρόπο αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης που πραγματοποιούν μετά τη συνταξιοδότησή τους **έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις του οικείου ασφαλιστικού φορέα.** Δηλαδή, για τους συνταξιούχους του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ΑΝ 1846/1951 (σχετ. Γ.Ε. Σ81/35/18.9.2001, ενότητα: καταργούμενες διατάξεις).

α) Επομένως, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 29 του ΑΝ 1846/51, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 70 του Ν. 2084/92, για τις ως άνω εξαιρούμενες κατηγορίες **η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται εφόσον ο συνταξιούχος κερδίζει από εξαρτημένη εργασία κατά μήνα μεικτό ποσό** (Γ.Ε. 163122/Φ8-28/24.3.1982) **μεγαλύτερο από το εκάστοτε ισχύον 50πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη** (εγκ. 116/1992). Υπενθυμίζεται ότι το ποσό αυτό έχει διαμορφωθεί σε **1678,50 €** (50 Η.Α.Ε. Χ 33,57 €, εγκ. 55/2012). Στις περιπτώσεις αυτές κριτήριο για την αναστολή της σύνταξης σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις είναι η παροχή εξαρτημένης εργασίας. Συνεπώς, η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν καταλαμβάνει τους μη παρέχοντες εξαρτημένη εργασία καθώς και όλους τους αυτοτελώς απασχολούμενους συνταξιούχους οι οποίοι ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς. **Οι αυτοτελώς απασχολούμενοι συνταξιούχοι**, ως γνωστόν εμπίπτουν πλέον στις ρυθμίσεις του άρθρου 16, παρ. 1, του Ν. 3863/2010 όπως ισχύει. Επίσης, ορισμένες κατηγορίες συνταξιούχων εξαιρούνται από τις περί αναστολής καταβολής της σύνταξης διατάξεις λόγω γήρατος (βλ. εγκ. 12/1983, οι δικηγόροι που έχουν σχέση έμμισθης εντολής και όχι σχέση εξαρτημένης εργασίας, οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι με σύμβαση έργου, οι πωλητές λαϊκού λαχείου κ.ά.).

β) Εξάλλου, για τις εν λόγω κατηγορίες εργαζόμενων συνταξιούχων οι οποίοι εμπίπτουν στις διατάξεις του εδ. γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 29 του ΑΝ 1846/51, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους από την παρ. 1 του άρθρου 70 του Ν. 2084/92, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 29 παρ. 3ε του Ν. 1902/90 (Γ.Ε. Σ60/35/21.11.1990), δηλαδή **δεν δικαιούνται το κατώτατο όριο ποσού σύνταξης**.

γ) Επίσης, όσον αφορά το ζήτημα της **υποχρέωσης αναγγελίας της απασχόλησης** στην υπηρεσία πληρωμής συντάξεων από τους εργαζόμενους συνταξιούχους οι οποίοι ανήκουν στις κατηγορίες που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 κατά τα ανωτέρω, ισχύουν τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 1976/91 (εγκ. 12 και 56/1992), δηλαδή ότι η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται

τρίμηνη αναστολή καταβολής της σύνταξης, λαμβάνοντας όμως υπόψη και τις οδηγίες της εγκυκλίου 246/67.

δ) Η αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης που πραγματοποιούν οι εργαζόμενοι συνταξιούχοι οι οποίοι ανήκουν στις εξαιρούμενες κατηγορίες γίνεται, όπως, προαναφέρθηκε σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του ΑΝ 1846/51. Επομένως, οι περιπτώσεις αυτές καταλαμβάνονται από την παρ. 6 του άρθρου 16 του Ν. 4497/66, σύμφωνα με την οποία οι συνταξιούχοι οι οποίοι πραγματοποιούν περισσότερες από 1500 ημέρες εργασίας υπό καθεστώς αναστολής, κατά την έννοια του εδ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 29 του ΑΝ 1846/51, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 70 του Ν. 2084/92, δικαιούνται επανυπολογισμό του ποσού της σύνταξής τους με βάση το Τ.Η. της ασφαλιστικής κλάσης στην οποία κατατάσσονται κατά το άρθρο 37 του ΑΝ 1846/51, εφόσον προκύπτει μεγαλύτερο ποσό μετά τον επανυπολογισμό (εγκ. 88/1966).

Επίσης, για τις εν λόγω περιπτώσεις εξακολουθεί να ισχύει ο περιορισμός της αναστολής καταβολής σύνταξης ως συνέπεια της επανάληψης εξαρτημένης εργασίας -ανεξαρτήτως απολαβών- έπειτα από συνυπολογισμό ημερών εργασίας κατά τα ανωτέρω.

ε) Οι υπηρεσιακές ενέργειες που προκύπτουν ως προς τη χορήγηση έγκρισης απασχόλησης κατά τις διατάξεις του εδ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 29 του ΑΝ 1846/51, όπως ισχύουν, και ως προς την προσμέτρηση του χρόνου ασφάλισης αναλύονται στην εγκ. 150/1979 (παρ. 3 και 4).

στ) Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 3 του Ν. 3518/2006, οι περιορισμοί του ποσού της σύνταξης που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 και της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998, όπως αυτές ισχύουν, δεν εφαρμόζονται στους ηθοποιούς των Κρατικών θεατρικών Σκηνών και στους καλλιτέχνες της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (εγκ. 46/2007). Συνεπώς, εφόσον η εν λόγω διάταξη εξαιρεί τις συγκεκριμένες κατηγορίες μόνο από τους περιορισμούς που ισχύουν στο ποσό της σύνταξής τους ως συνέπεια της συνέχισης της απασχόλησής τους μετά τη συνταξιοδότηση, καταλαμβάνονται από όλες τις υπόλοιπες ρυθμίσεις των διατάξεων αυτών (αξιοποίηση χρόνου ασφάλισης, δήλωση απασχόλησης κ.λπ.).

ζ) Για την εξαιρούμενη κατηγορία των προσώπων για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Κοινοτικών Κανονισμών και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας, εξακολουθεί να ισχύει το Γ.Ε. Σ07-ΓΕΝ, Δ41-5/18.12.2002 της Διεύθυνσης Διεθνών Ασφαλιστικών Σχέσεων.

η) Τέλος, διευκρινίζεται ότι για την εξαιρούμενη **κατηγορία των επιζώντων συζύγων** που εξακολουθούν να εργάζονται μετά τη συνταξιοδότηση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 62 του Ν. 2676/99 (εγκ. 39/1999), όπως ισχύουν με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3385/2005 (εγκ. 82/2005, Γ.Ε. Σ50/12/25.9.2009) και των άρθρων 12 και 13 του Ν. 3863/2010 (εγκ. 71/2010).

Β. Αντιμετώπιση ειδικών περιπτώσεων

Κατά την ασφαλιστική πρακτική έχουν παρουσιαστεί οι εξής περιπτώσεις εργαζόμενων συνταξιούχων:

1. Έχουν εργαστεί στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα πριν από τη συνταξιοδότησή τους, μετά δε τη συνταξιοδότησή τους από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εξακολουθούν να απασχολούνται στους ίδιους φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, όχι πλέον με την ίδια επαγγελματική σχέση αλλά με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία (π.χ., δικηγόροι, οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προερχόμενοι από εργασία στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, συνεχίζουν να απασχολούνται σε θέση του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα ως δικηγόροι -ελεύθεροι επαγγελματίες, με οποιαδήποτε μορφή απασχόλησης ή αμοιβής).

Στις περιπτώσεις αυτές, εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 14 του Ν. 2592/1998, όπως ισχύουν, και τις διατάξεις της παρ. 2α του άρθρου 4 του Ν. 4151/2013 (Φ.Ε.Κ. Α' 103), στις περιπτώσεις συνταξιούχων που προέρχονται από υπηρεσία στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι οποίοι, μετά τη συνταξιοδότησή τους, συνεχίζουν να απασχολούνται σε υπηρεσίες του τομέα αυτού και λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές συγχρόνως, προβλέπεται μείωση του ποσού της σύνταξής τους κατά 70%, είτε η σύνταξη καταβάλλεται από ασφαλιστικό φορέα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας είτε καταβάλλεται από το Δημόσιο.

β) Επιπλέον, με τα εδ. α' και β' της παρ. 15 του άρθρου 2 του Ν. 3234/2004 (Φ.Ε.Κ. Α' 52) ορίζεται ότι οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998, όπως ισχύουν, έχουν εφαρμογή και για τους συνταξιούχους του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι απασχολούνται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, **με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και ανεξάρτητα από τον τρόπο της αμοιβής τους**, εξαιρουμένων μόνο των συνταξιούχων που απασχολούνται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα με μειωμένο ωράριο εργασίας και μέχρι 10 ώρες την εβδομάδα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, διευκρινίζουμε ότι οι συνταξιούχοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, προερχόμενοι από υπηρεσία στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, εφόσον συνεχίζουν να απασχολούνται σε υπηρεσία του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα μετά τη συνταξιοδότησή τους, **ανεξάρτητα από τη μορφή της απασχόλησής τους και τον τρόπο της αμοιβής τους εμπίπτουν σε κάθε περίπτωση στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998**, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των εδ. α' και β' της παρ. 15 του άρθρου 2 του Ν. 3234/2004, δηλαδή εξαιρουμένων μόνο των συνταξιούχων που απασχολούνται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα με μειωμένο ωράριο εργασίας και μέχρι 10 ώρες την εβδομάδα.

2. Συνταξιούχοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, μετά τη συνταξιοδότησή τους, **απασχολούνται παράλληλα ως μισθωτοί σε εξαρτημένη εργασία και ως ελεύθεροι επαγγελματίες,** με ασφάλιση στον οικείο φορέα.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, οι οποίες θέτουν το γενικό πλαίσιο των περιορισμών οι οποίοι εφαρμόζονται στο

ποσό της σύνταξης των απασχολούμενων συνταξιούχων.

3. Για τις περιπτώσεις παροχής εργασίας στο εξωτερικό, είτε πρόκειται για συνταξιούχους με διατάξεις των Κοινοτικών Κανονισμών και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας είτε της εσωτερικής νομοθεσίας, θα ενημερωθείτε με μεταγενέστερο έγγραφο.

Συν.: 3 σελίδες (το με αρ. πρωτ. Φ80000/οικ.25651/877/2.10.2013 έγγραφο)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Διοικητή
2. Γρ. Υποδιοικητή κ. Δ. Πατσούρη
3. Γρ. Γεν. Διευθύντριας Ασφαλιστικών Υπηρεσιών
4. Γρ. Διευθυντή Παροχών

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
& ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ : Β΄

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 - Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Ράπτη
Τηλέφωνο : 210 - 3368109
FAX : 210 - 3368110

Αθήνα, 2 / 10 / 2013

Αριθ. Πρωτ. : Φ.80000 / οικ.25651 / 877

ΠΡΟΣ : Όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας της ΓΓΚΑ

ΘΕΜΑ : «Εφαρμογή διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 περί ταυτόχρονης λήψης μισθού και σύνταξης μετά την ισχύ του ν.4151/2013»

Από τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 προβλέπεται περικοπή της σύνταξης σε περιπτώσεις συνταξιούχων λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, οι οποίοι λαμβάνουν σύνταξη από τους ανωτέρω φορείς λόγω απασχόλησης στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και ως συνταξιούχοι απασχολούνται σε θέσεις του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται παράλληλα με τις διατάξεις των άρθρων 62 και 63 του ν.2676/1999, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.3385/2005 και της παρ.1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010, και της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν.3863/2010, αντίστοιχα.

α. Εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 από 1/1/2013

Με τις διατάξεις της περίπτωσης 1β, της υποπαραγράφου Β, της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, η ανωτέρω διάταξη αντικαταστάθηκε από 1/1/2013, όμως από τη γραμματική διατύπωση δεν προκύπτει με σαφήνεια εάν εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε συνταξιούχους φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Με τις διατάξεις της παρ. 2α του άρθρου 4 του ν.4151/2013, προβλέπεται από 1/1/2013 ανάλογη εφαρμογή της εν λόγω διάταξης και για τις συντάξεις των συνταξιούχων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.1256/1982, που χορηγούνται από ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Ως εκ τούτου οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 εξακολουθούν να εφαρμόζονται από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου μας, σύμφωνα με τις οδηγίες που σας έχουν δοθεί.

β. Εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 σε αιρετούς

Σύμφωνα με το μέχρι 31/12/2012 ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, που κατέχουν θέσεις αιρετών οργάνων (δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι κ.λπ.), ανεξάρτητα, εάν συνταξιοδοτούνται λόγω απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ή στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή λόγω αυτοαπασχόλησης, εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του ν.2676/1999, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν.3863/2010.

Για παράδειγμα, συνταξιούχος του ΤΑΠ – ΟΤΕ, ηλικίας κάτω των 55 ετών, που κατέχει θέση δημάρχου, υπόκειται σε αναστολή της κύριας και επικουρικής σύνταξής του, ενώ μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του περικόπτεται η κύρια σύνταξή του κατά 70% για το ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τα 30 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί την 31/12/2011.

Από τις διατάξεις της περίπτωσης 1γ, της υποπαραγράφου Β, της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, προβλέπεται ότι οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 (όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί με την περίπτωση β της ίδιας υποπαραγράφου), έχουν εφαρμογή και για όσους λαμβάνουν ταυτόχρονα με τη σύνταξη, κατά περίπτωση βουλευτική αποζημίωση ή αντιμισθία ως αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού.

Από τη γραμματική διατύπωση της εν λόγω ρύθμισης, δεν γίνεται διάκριση εάν η σύνταξη καταβάλλεται από το Δημόσιο ή από φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ενώ συγχρόνως, όπως προαναφέρθηκε, από 1/1/2013 οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 έχουν ανάλογη εφαρμογή για τους συνταξιούχους του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου μας.

Ως εκ τούτου, από 1/1/2013 οι συνταξιούχοι του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα που λαμβάνουν σύνταξη από φορείς αρμοδιότητας του Υπουργείου μας και κατέχουν θέσεις αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998.

Συνεπώς, στη περίπτωση του συνταξιούχου του ΤΑΠ – ΟΤΕ, που κατέχει θέση Δημάρχου, από 1/1/2013 γίνεται περικοπή κατά 70% στο σύνολο του ποσού της σύνταξής του, ανεξάρτητα εάν έχει συμπληρώσει ή όχι το 55ο έτος της ηλικίας του.

γ. Εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 σε βουλευτές

Με το αριθ. Φ.10042/14241/470/31-7-2012 έγγραφό μας, σας είχαμε γνωρίσει ότι οι συνταξιούχοι φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, που κατέχουν θέσεις βουλευτών, δεν υπόκειντο σε αναστολή ή περικοπή της σύνταξής τους, ανεξάρτητα εάν είχαν απασχοληθεί αποκλειστικά ή κατά το

μεγαλύτερο μέρος στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή τον ιδιωτικό τομέα ή είχαν αυτοαπασχοληθεί.

Μετά την ισχύ όμως των νόμων 4093/2012 και 4151/2013, από 1/1/2013 οι συνταξιούχοι φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου μας λόγω απασχόλησης αποκλειστικά ή κατά το μεγαλύτερο μέρος στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και οι οποίοι κατέχουν θέση βουλευτή, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998, και ως εκ τούτου υπόκεινται σε περικοπή της σύνταξής τους κατά 70%.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Δρ. ΑΡΤΕΜΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ - ΔΕΔΟΥΛΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :
1. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
2. Όλες οι Δ/νσεις της Γ.Γ.Κ.Α.
3. Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης
4. Κ.Π.Α.Σ. - Ίριδα